

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 20.08.2025
FU-sak: 20/25		Arkivsaknr.:

Sentre for fremragende forskning (SFF) – status ved UiB

Bakgrunn

Forskningsrådets ordning med Sentre for Fremragende Forskning (SFF) ble etablert i 2002 som et virkemiddel for å heve kvaliteten for norsk forskning. Ved UiB har senterordningen vært et viktig tilskudd for å styrke forskningskvalitet, og har bidratt til å skape sterke, varige og internasjonale forskningsmiljøer i bredden av fagdisiplinene ved fakultetene. Gjennomslag i SFF-utlysninger er særlig prioritert i UiBs strategi.

Forskningsrådet lyser nå ut midler til oppstart av nye sentre (SFF-VI). SFF-ene finansieres i inntil ti år (seks + fire år). Utlysningen følger en to-trinns søknadsbehandling, der trinn I er åpen for alle søkere, mens trinn II er en lukket utlysning der kun de søkerne som blir valgt ut i trinn I, kan søke. Støttegrensen fra Forskningsrådet er 80-160 millioner per senter. Forskningsrådet stiller ikke krav om egenfinansiering, men sentrenes mål og kompleksitet vil normalt kreve et vesentlig høyere nivå på finansieringen enn bidraget fra Forskningsrådet. Det er krav om 40% kvinneandel av senterlederne dersom det sendes mer enn fire søknader per institusjon. Ved UiB er dette kravet innfridd.

Forskningsrådet har utarbeidet en foreløpig tidslinje:

- 12. november 2025: søknadsfrist trinn 1
- Vår 2026: Forventet svar på søknadene trinn I og eventuell invitasjon til å søke trinn II
- September 2026: Søknadsfrist trinn II
- Høst 2027: Annonsering av nye sentre
- Januar 2028: Tidligst tillatte prosjektstart
- August 2028: Seneste tillatte prosjektstart

Prosess ved UiB

SFF-søknadsprosessen ved UiB blir fulgt opp i dekangruppen. Hensikten er å løfte felles problemstillinger knyttet til oppfølging og fremdrift, og vurdere potensiale for tverrfaglige synergier på tvers av initiativene. Ved fakultetene følges initiativene tett. Noen av fakultetene har også utviklet egne retningslinjer for oppfølging, og har gitt garantier for egenandeler til senteret.

Forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA) har ansvaret for å koordinere den institusjonelle prosessen, i nært samarbeid med fakultetene og det fagnære støtteapparatet lokalt og sentralt. Hvert initiativ følges opp av en søknadsrådgiver fra Forsknings- og innovasjonsavdelingen. Sammen med lokalt støtteapparat bidrar FIA i utformingen av søknadene, og sentrene får også bistand til budsjett, avklaringer knyttet til HR, kommunikasjonsstøtte mm fra sentralt BOA-team og lokalt.

Per august 2025 er det 35 ulike initiativ som planlegger å koordinere en SFF-søknad innen søknadsfristen i november. Flere av initiativene samarbeider på tvers av fakultet og institutt. Til sammenligning ble det sendt 25 søknader fra UiB til den forrige SFF-utlysningen i 2020 (SFF-V).

Antall koordinerte SFF initiativ/fakultet - august 2025:

HF	3
MED	12
NT	12
PSYK	2
SV	5
UM	1
Totalt	35

Støtte fra UiB

Hvert initiativ har fått 150 000 i sentrale stimuleringsmidler til bruk mot søknadsfristen trinn I i november. Disse er gitt uten føringer og brukes til tiltak som konsortiemøter, workshops, konsulenthjelp mm. Alle initiativene fikk høsten-24 og våren-25 tilbud om en SWOT-analyse fra FIA, og 56% av initiativene har benyttet seg av dette. SWOT-analysene viste at det er stor bredde og dybde i forskningsambisjonene. Initiativene har hatt ulik modenhetsgrad, og initiativene har fått anbefalinger om å tydeliggjøre den banebrytende forskningen, forskningsspørsmålene, state-of-the-art og metodologiske tilnærminger, samt synliggjøre planer for hvordan forskningen skal organiseres og implementeres.

Initiativene er nå inne i en mer intensiv skrivefase, og det administrative støtteapparatet vil være tett koblet på i fasen fram mot søknadsfristen. Et nytt tilbud i denne søknadsprosessen er at alle initiativene, i løpet av september, vil få tilbud om en grundig MOCK-evaluering i regi av FIA.

Saken legges fram til orientering i FU.